

FACULTAT DE PERIODISME

Curs 2001-2002

PROGRAMA INSTITUCIONS POLÍTiques CONTEMPORÀNIES

1 CURS
1 Sem.

John Etherington

j.etheington@cpdp.uab.es

Nuria Font

e-mail: nuria.font@uab.es

Codiº
20717

Objectius de l'assignatura

L'assignatura d'Institucions Polítiques Contemporànies és una introducció a la política i al funcionament de les institucions polítiques. La política és important per al desenvolupament de qualsevol activitat i tots els ciutadans necessitem de la política per a resoldre problemes que ens afecten individualment o com a grup. Els actors polítics, l'entorn en el que desenvolupen la seva activitat i les regles del joc polític no només determinen el contingut de les decisions col·lectives sinó que també són molt importants en la mesura que determinen la natura i la qualitat del sistema de govern democràtic i la participació dels actors polítics. L'objectiu d'aquest curs es presentar aquest conjunt d'elements a fi i efecte que els estudiants es dotin dels coneixements necessaris per continuar els seus estudis amb altres cursos més especialitzats i desenvolupar tasques professionals per a les quals és necessària la comprensió de l'entorn polític-institucional.

Estructura del programa

El programa s'estructura en 5 blocs temàtics que es desenvoluparan en sessions de 4, 5 ó 6 sessions teòriques d'una hora i mitja de durada. Algunes classes es dedicaran a la discussió de casos pràctics o simplement al debat en torn a idees polítiques.

Sistema d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura es farà atenent als següents criteris: examen escrit que es realitzarà al final del curs i l'avaluació contínua basad en la participació a classe i la realització de classes pràctiques.

Universitat Autònoma de Barcelona

**Departament de Ciència Política
i de Dret Públic**

1. BLOC 1: POLÍTICA I SOCIETAT

1. Concepte de política. Els conflictes socials i la seva regulació. Les divisòries socials políticament rellevants. La política i les polítiques: influències mútues. La relació públic-privat. El concepte de *governance*.
2. El poder polític. Força, autoritat i poder. Els components del poder polític: legitimitat i coacció.
3. El sistema polític: concepte i elements. Tipus de sistemes polítics.
4. El concepte de democràcia. Ideal democràtic i democràcies realment existents. El concepte de "poliarquia".

BLOC 2: LES FORMES D'ORGANITZACIÓ POLÍTICA

5. El sorgint de l'Estat com a forma dominant d'organització política. Factors i característiques.
6. El control de l'Estat pels ciutadans: el naixement de l'Estat lliberal. Principis i organització. Crisi de l'Estat liberal i alternatives: els feixismes i les revolucions socialistes. Emergència de l'Estat liberal democràtic.
7. L'Estat del Benestar. Crisi de l'Estat del Benestar: replantejament i perspectives de futur.
8. El concepte de nació. L'aparició històrica del concepte actual de nació. Amenaces a l'Estat-nació.
9. L'organització territorial de l'estat. Estat unitari, Estat federal i Estat autonòmic.
10. Les tendències supranacionals. La Unió Europea i les tendències al govern multinivell.

BLOC 3: INSTITUCIONS DE GOVERN

11. L'organització del poder estatal: la divisió de poders.
12. Formes de govern: Parlamentarisme y Presidencialisme. Control parlamentari del govern. Predomini progressiu de l'executiu sobre el legislatiu.
13. El poder executiu: evolució històrica i formes actuals. El govern: composició i funcions. El paper del president del govern. El cap d'Estat: Monarquies i Repúbliques. Funcions del cap d'Estat.
14. El poder legislatiu: elaboració de les lleis i representació ciutadana. Funcions del parlament. Organització del parlament. Estructura del parlament: monocameralisme i bicameralisme.
15. El poder judicial. Organització i funcions de la justícia. Relacions amb els altres poders.
16. L'administració pública com a instrument de l'acció estatal.

BLOC 4: EL PROCÈS POLÍTIC

17. Les actituds polítiques: adquisició i transformacions. La cultura política: concepte i tipologies.

18. Els sistemes electorals i la representació. Fórmules electorals. Sistemes proporcionals i sistemes majoritaris. Efectes polítics dels sistemes electorals.
19. La participació individual: el comportament electoral com a forma convencional d'acció política. Referenda i iniciatives.
20. La participació col·lectiva. Partits: origen, evolució, funcions i models. Grups d'interès i moviments socials.
21. Les élites polítiques.
22. Opinió pública y comunicació política. Els mitjans de comunicació.

BLOC 5: ELS RESULTATS DEL PROCÈS POLÍTIC

23. Les polítiques públiques. Concepte, elements i tipologies. El cicle de les polítiques públiques. Els actors i les xarxes.

BIBLIOGRAFIA

El manual que millor s'ajusta a l'assignatura és:

Vallès, J.M. (2000): *Introducción a la Ciencia Política*, Barcelona: Ariel.

Obres generals de suport:

AAVV. (1992): *Diez Textos Básicos de Ciencia Política*, Madrid: Alianza.

Bogdanor, V. (ed.) (1991): *Enciclopedia de las Instituciones Políticas*, Madrid: Alianza.

Caminal Badia, M. (coord.) (1996): *Manual de Ciencia Política*, Madrid: Tecnos.

Pasquino, G. et al. (1991): *Manual de Ciencia Política*, Alianza: Madrid.

Lectures recomanades:

Colomer, J.M. (ed.) (1995): *La Política en Europa*, Barcelona: Ariel.

Dahl, R. (1999): *La Democracia*, Buenos Aires: Taurus.

García-Pelayo, M. (1993): *Las Transformaciones del Estado Contemporáneo*, Madrid: Alianza.

Lijphart, A. (1987): *Las Democracias Contemporáneas*, Barcelona: Ariel.

Vallès, J.M. (1997): *Sistemas electorales y gobierno representativo*, Barcelona: Ariel.

Universitat Autònoma de Barcelona

**Departament de Ciència Política
i de Dret Públic**